

EHU

Euskal Herriko Unibertsitatea
Universidad del País Vasco

Gipuzkoako Campuseko unibertsitate komunitatearen mugikortasunari buruzko inkesta - 2025

EHU

EDUKIA

1 SARRERA	5
2 DATU OROKORRAK: GIPUZKOAKO CAMPUSA	7
3 PARTE HARTZAILEEN PROFILA	8
4 OHIKO GARRAIOBIDEA	12
5 MUGIKORTASUNA ASTEBURUETAN EDO OPORRETAN	15
6 BIZIKLETA BIDEZKO MUGIKORTASUNAREN BALORAZIOA	18
7 OINEZKOEN MUGIKORTASUNAREN BALORAZIOA	19
8 GARRAIO PUBLIKOAREN BALORAZIOA	20
9 GARRAIO PRIBATUA AUKERATZEKO ARRAZOIAK	21
10 ZER ALDAKETA GERTATU BEHARKO LITZATEKE CAMPUSERA JOATEKO GARRAIOBIDE AKTIBOA ETA/EDO PUBLIKOA AUKERATZEKO?	22
I. ERANSKINA.	25
UPV/EHUko unibertsitate-komunitatearen mugikortasunari buruzko inkesta. Klimaren aldeko ekintza	
Encuesta de movilidad de la comunidad universitaria UPV/EHU. Acción por el clima.	

1 SARRERA

Gaur egungo krisi klimatikoan, **karbono aztarna** neurtzea eta murriztea lehentasun bihurtu da mundu osoko goi mailako hezkuntza arloko erakundeentzat. Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU) ez da salbuespena, eta jasagarritasunarekin duen konpromisoaren barruan, ingurumen inpaktua aztertzeari ekin dio, inpaktu hori murrizteko jarduera ildoak zehazteko.

Horrekin lotuta, UPV/EHUK bat egin du Klima Larrialdiaren Egoera Deklaratzeko Gutunarekin¹. Ekimen hori NBEk eta Erresuma Batuko Unibertsitate eta Zentroen Ingurumen Elkarateak (**EAUC**) sustatzen dute elkarlanean. Horrez gain, UPV/EHUK bat egin du **Global Universities and Colleges Climate Letter** ekimenarekin, «**Race To Zero**» kanpaina parte hartzeko prest dauden eta klima-aldaketaren aurka borroka egiteko konpromisoa hartu duten mundu osoko ikastetxeentzako ibilbide ofizialarekin.

UPV/EHU baitan ingurumen inpaktua gehien eragiten duen ingurumen kategorietako bat **unibertsitate komunitatearen mugikortasuna** da, garraioak eragiten baititu berotegi efektuko gasen (BEG) emisio gehienak. Unibertsitate baten kasuan, inpaktua handia da, egunero Unibertsitateko Campusera eta Campusetik joan etorriak egiten dituzten pertsonen kontzentrazio handia dela eta.

Testuinguru horretan, ikasleen, irakasle-ikertzaileen (IRI) eta teknikarien eta kudeaketako eta administrazio eta zerbitzuetako langileen (TEKAZEL) garraio ohiturei eta horiek gure unibertsitateko karbono aztarnan duten eraginari buruzko datu zehatzak eta eguneratuak biltzeko, EHU/EHUko Jasagarritasun Zuzendaritzak, hiru campusetako errektoreordetzekin batera, **Mugikortasunari buruzko inkesta** egin zuen 2024ko otsailean. Inkesta onlineko formatuan egin zen eta unibertsitateko komunitate osoari zuzenduta egon zen. Erantzun itxiko galderak (balorazio eskala) eta erantzun irekiko galderak (**ikus 1. eranskina**) jaso zituen. Inkesta horren bidez, gure unibertsitate komunitatea osatzen duten pertsonen joan-etorrietarako moduen diagnostikoa egin nahi da, zein diren gehien erabiltzen diren garraiobideak, zein diren mugikortasun aukeren atzean dauden motibazioak, garraio publikoko zerbitzuekiko gogobetetasuna eta mugikortasun ez motordunerako (eta beraz, jasagarriarako), hautematen diren oztopoak.

Inkesta honetan jasotako datuak UPV/EHUko unibertsitate komunitatea osatzen duten pertsona guztien % 7,08ri dagozkie: ikasleek, IRIak eta TEKAZELEk biltzen dituzten 42.136 pertsonetatik (2022/2023 ikasturteko datua; iturria: Opendata), **2.984 erantzun** lortu dira guztira. Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Campus bakoitzeko unibertsitate komunitatearen erantzunaren ehunekoa unibertsitate osoaren datu orokorraren antzekoa da; hau da, Campus horretan ikasten edo lan egiten duten pertsonen % 7k erantzun diote (gutxi gorabehera) inkestari lurralde bakoitzean.

Inkestan lortutako emaitzek UPV/EHUko unibertsitate komunitate osoaren mugikortasun ohituren ikuspegi zehatza ematen dute.

1 Klima Larrialdiaren Egoera Deklaratzeko Gutuna: <https://www.educationracetozero.org/home>

Emaizta horietan oinarrituta, campus bakoitzeko mugikortasunaren eta ezaugarri berezien arloko behar espezifikoen azterketa eta interpretazioa egin ahal izan da.

Txosten honetan, **GIPUZKOAKO CAMPUSEKO** emaitzak daude jasota.

Campuserako sarbidea aztertu ahal izateko, haren banaketa aipatu behar da:

- Donostiako **Ibaeta** eremuan dauden ikastegiak:
- Medikuntza eta Erizaintza Fakultatea, **ospitale eremuan** dagoena.
- Gipuzkoako Ingeniaritza Eskolaren egoitza, **Eibarren**.

Gipuzkoak egoera desberdina du beste bi lurraldeekin alderatuta; izan ere, biztanleria oso banatuta dago eskualdeetan (Gipuzkoako 730.000 biztanle ingurutik, % 45 inguru (330.000) Donostialdean bizi da, eta gainerakoa gainerako eskualdeen artean banatuta dago), eta errealitate horrek eskura dauden azpiegiturretan eta baliabideetan du eragina. Beharrezkoa da errealitate hori kontuan izatea, unibertsitateko mugikortasunaren arloan dauden beharrei eta ezaugarriei behar bezala heltzeko.

2 DATU OROKORRAK: GIPUZKOAKO CAMPUSA

2022/2023 ikasturteko erreferentziako datuen arabera, UPV/EHUko Gipuzkoako Campuseko unibertsitate komunitatea, ikasleek, IRI eta TEKAZELek osatua, **10.898 pertsonak** biltzen zuten, eta horietatik **10.898** lagunek erantzun zioten mugikortasunari buruzko inkestari; hau da, Campus horretako unibertsitate komunitate osoaren **% 7,11ko lagina** (1. taula) lortu zen.

1. taula. **Gipuzkoako Campuseko pertsona kopurua, kolektibo bakoitzeko**

KOLEKTIBOA	Guztira, kolektibo bakoitzean*	Jasotako erantzunak (kopurua)	Erantzunen %
Ikasleria	9.090	546	6,01
IIP / IRI	1.415	148	10,5
TEKAZEL	393	81	20,6
** 2022/2023 ikasturteko datuak	10.898	775	7,11

Gipuzkoako Campusari dagokionez, erantzunen ehunekorik handiena TEKAZELek osatzen duen gutxiengo kolektiboan lortu da (kolektibo horren % 20,6k erantzun du inkesta). Ikasleen artean (gehiengoa duen kolektiboa), berriz, erantzunen % 6 baino ez dira jaso. IRIaren % 10,5ek erantzun dio inkestari.

Gipuzkoako Campusean ikasten ari diren graduiko ikasleei dagokienez, honako hau da haien ohiko bizitokia:

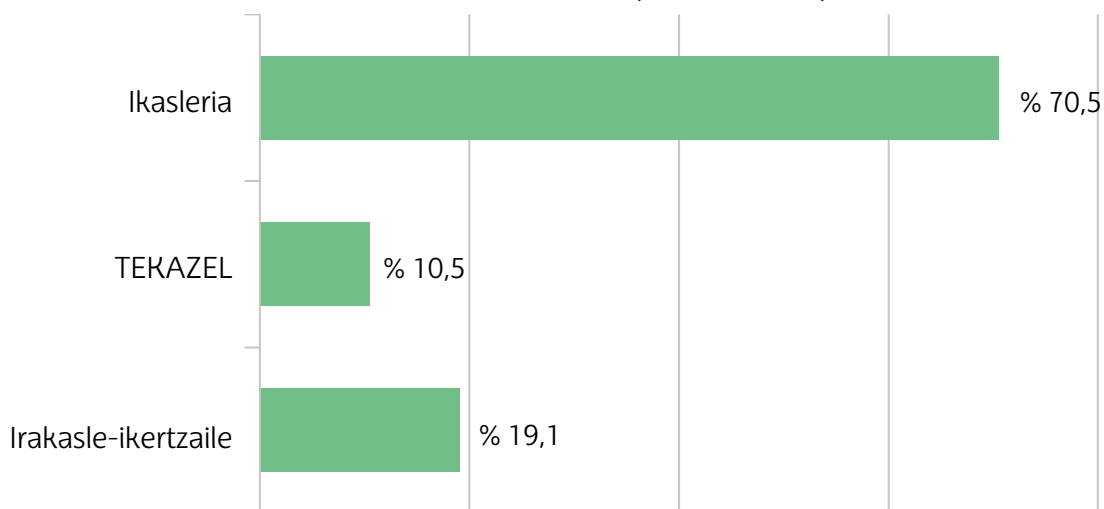
2. taula. **Gipuzkoako Campuseko graduiko ikasleen bizileku lurraldea**
(Iturria: ARTUS)

	Matrikulatutako ikasle kopurua	%
Gipuzkoa	6.454	68,09
Bizkaia	1.528	16,12
Araba	558	5,88
Nafarroa	521	5,46
Beste probintzia batzuk	417	4,39
* 2024/2025 ikasturteko datuak	9.478	% 100

3 PARTE HARTZAILEEN PROFILA

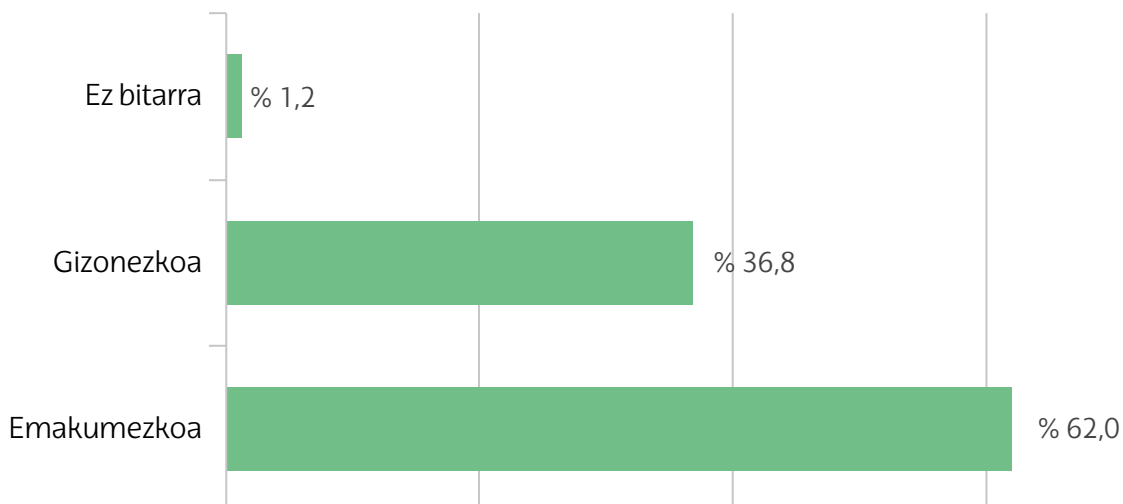
Inkestari erantzun dioten Gipuzkoako Campuseko 775 pertsonetatik % 70,5 ikasleen **kolektiboak** dira, % 19,1 IRIkoak, eta % 10,5 TEKAZELEkoak (1. irudia).

1. irudia. **Erantzunen banaketa, kolektiboka (775 erantzun)**

Generoari dagokionez, inkestan parte hartu zuten 775 pertsonetatik, 481 emakume gisa identifikatu ziren, 285 gizon gisa, eta 9 pertsona ez binario gisa. 2. irudian, datu horiek ehunekotan adierazita daude.

2. irudia. **Erantzunak generoaren arabera banatuta (775 erantzun)**

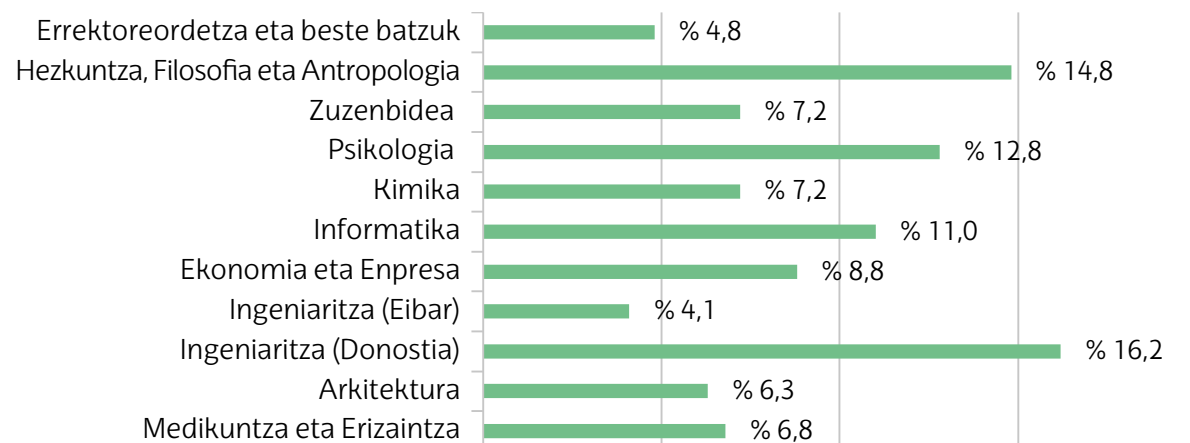
Kolektiboaren eta generoaren arteko datuak gurutzatu ondoren egindako azterketak ez du alde nabarmenik erakusten kolektibo bakoitzaren barruko genero banaketan; kasu guztietan, emakumeen erantzunak dira nagusi gizonen aldean, nahiz eta irakasleen kolektiboan datu horiek antzekoagoak diren (3. taula).

3. taula. **Kolektiboa/Generoa (%)**

KOLEKTIBOA / GENEROA (%)	Emakumezkoa	Ez binarioa	Gizonezkoa
Ikasleria	64,8	1,5	33,7
IIP / IRI	52,0	0,7	47,3
TEKAZEL	61,7		38,3

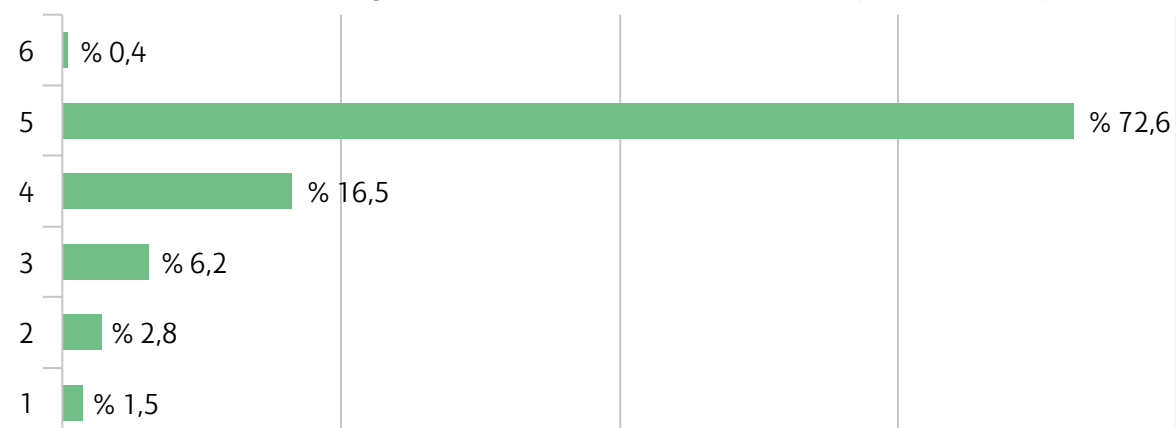
Ohiko ikasketa edo lan zentroari dagokionez mugikortasunari buruzko inkestan parte hartu duten pertsonen banaketa ehunekotan, eta Gipuzkoako Campuseko guztizko kopurua kontuan hartuta, ikastegi bakoitzeko langile kopuruarekin bat dator (gutxi gorabehera). Hau da, erantzun gehien jaso dituzten ikastegiak (Donostiako Ingeniaritza Eskola % 16,2rekin, HEFA % 14,8rekin, eta Psikologia Fakultatea % 12,8rekin) dira unibertsitate komunitateko pertsona gehien biltzen dituztenak. 3. irudian ikus daiteke.

3. irudia. **Ikasketetako edo laneko ohiko zentroa (775 erantzun)**

Campusera astean zenbat egunetan joaten diren galderarekin lotuta, pertsona gehienak (% 72,6) bost eskola egunetan joaten dira, eta % 16,5 lau egunetan; gainerakoak 4. irudian zehaztutakoaren arabera banatzen dira: 4 egun (% 16,5), eta unibertsitateko komunitatearen zati txiki bat 3, 2 edo 1 egunetan joaten da.

4. irudia. **Astean zenbat egunetan joaten zara Campusera? (775 erantzun)**

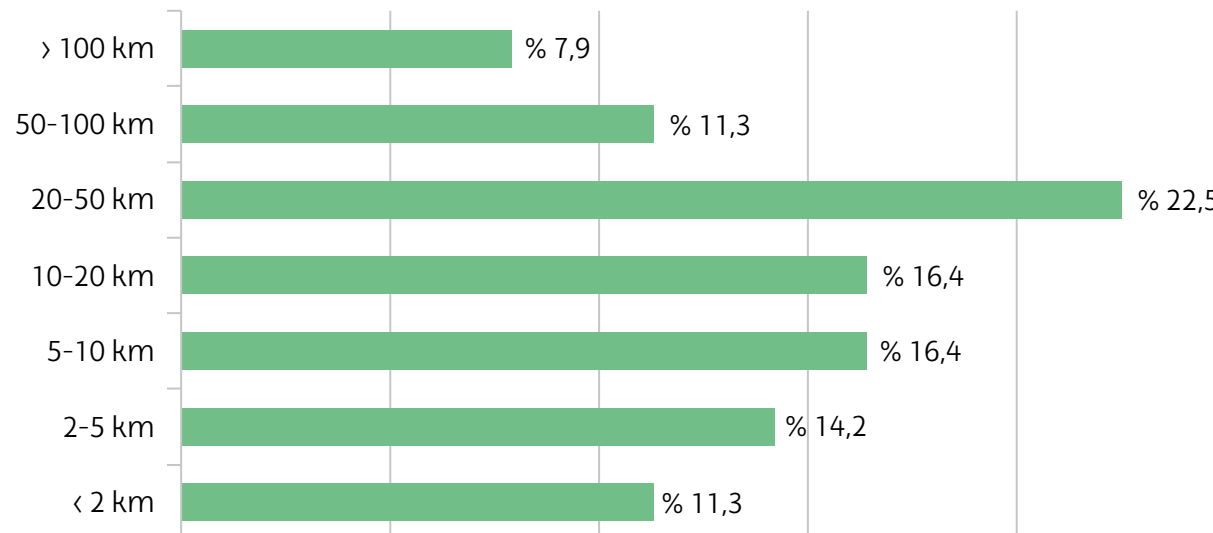
Kolektibo batetik bestera alde nabarmenik ez dagoen arren, ikasleak eta IRI kolektibokoak dira Campusera egun gutxien joaten diren taldeak; TEKAZEL kolektibokoek kasuan, aldiz, ezohikoa da egoera hori.

4. taula. **KOLEKTIBOA / Campusera joaten den egun kopurua**

KOLEKTIBOA / Campusera joaten den egun kopurua	1 egun	2 egun	3 egun	4 egun	5 egun	6 egun
Ikasleria	12	14	24	100	393	0
IIP / IRI	1	9	21	28	89	3
TEKAZEL	0	1	0	0	80	0
Guztira	13	24	45	128	562	3

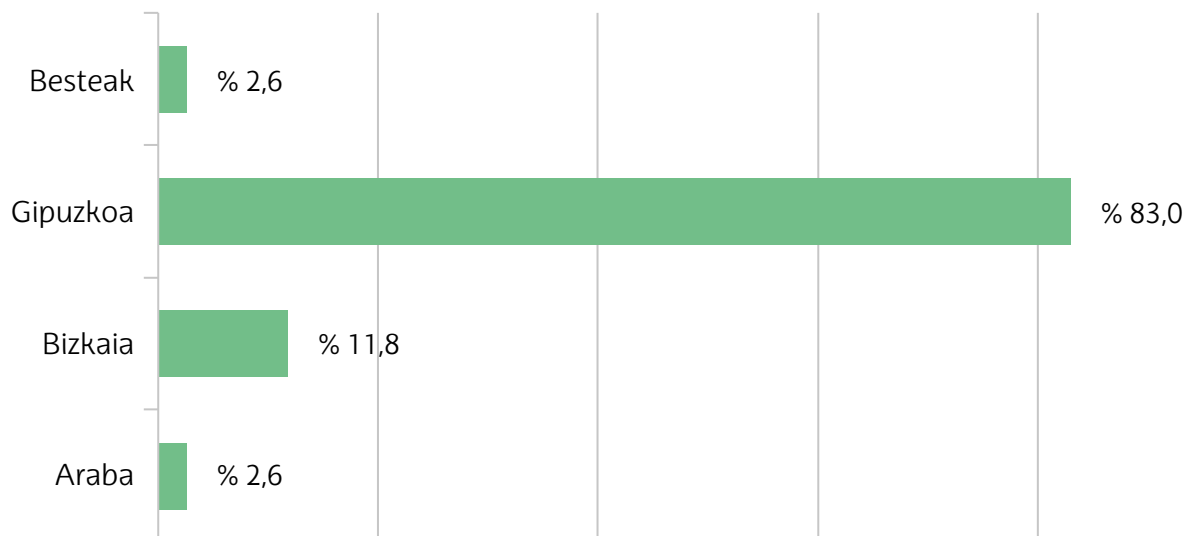
Bizitokiaren eta Gipuzkoako Campusaren arteko distantziari (5. irudia) buruzko emaitzen arabera, mugikortasun inkestan parte hartu duten pertsonen % 42 Campusetik distantzia ma-neiagarrira (10 kilometro baino gutxiagora) bizi da. (2 km baino gutxiagora bizi dira inkestan parte hartu dutenen % 11,3; % 14,2 bizi dira 2 eta 5 km arteko distantziara; eta % 16,4, berriz, Campusetik 5 eta 10 km arteko distantziara). Dena dela, kontuan hartu beharrekoa da gainerako erdia, 10 kilometro baino gehiagora bizi dena, eta, bereziki, 50 km baino gehiagoko distantziara bizi diren ikasleen % 20a (% 11,3 50-100 km-ra, eta % 7,9 100 km baino gehiagora). Izan ere, egunero, erronka handiagoak egin behar izaten dituzte denborari eta garraioaren kostuari dagokienez.

5. irudia. **Bizilekuaren eta Campusaren arteko distantzia (775 erantzun)**

Jatorri lurraldeari dagokionez, 6. irudian ikus daitekeen moduan, inkestari erantzundako pertsonen % 83 Gipuzkoatik dator (ikasten edo lan egiten duten lurralde berbera), eta % 12 Bizkaitik. Gainerako % 5,2a Arabatik eta beste lurralde mugakide batzuetatik (bakoitzetik % 2,6) iristen da.

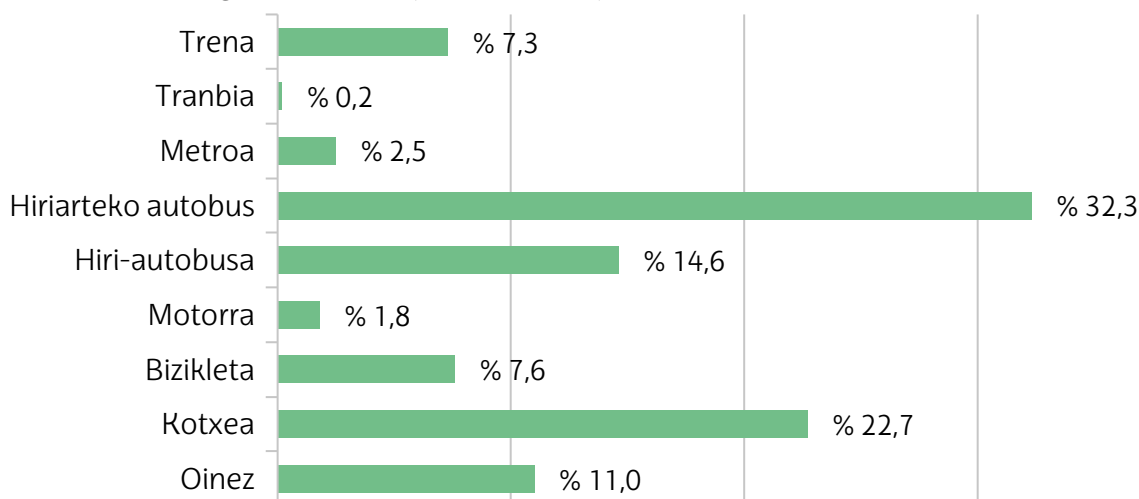
6. irudia. **Egunero egindako joan-etorrien jatorri lurraldea (775 erantzun)**

4 OHIKO GARRAIOBIDEA

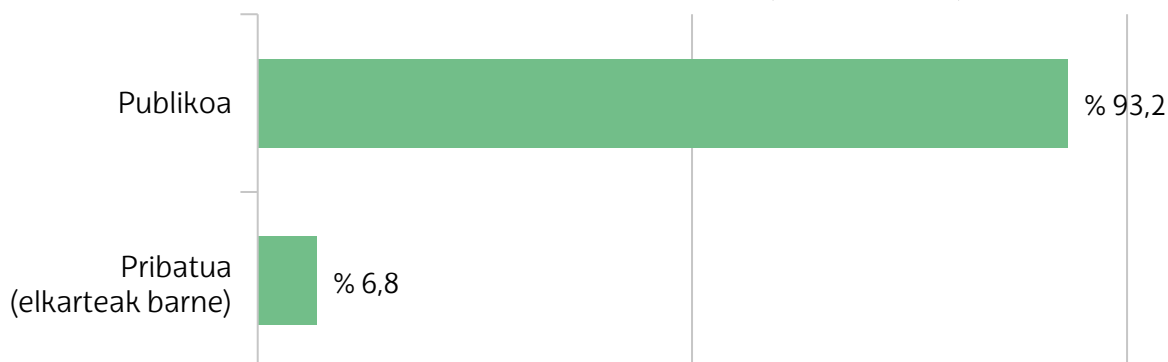
gipuzkoako Campuseko hiru unibertsitate kolektiboen artean egindako mugikortasunari buruzko inkestan, Campusera iristeko **erabili ohi den garraio bideari** buruzko datu zehatzak jaso dira (7. irudia). Azpimarratu behar da inkestatutako pertsonen % 57 **garraio publikoan** joaten dela Gipuzkoako Campusera. Horietatik % 47k hiriarteko autobusa (250 pertsona) edo hirikoa (113 pertsona) erabiltzen dute garraio bide nagusi gisa, eta gainerako % 10ek trena (57 pertsona), metroa eta tranbia.

7. irudia. **Ohiko garraio bidea (775 erantzun)**

Garraio publikoaren erabilera handiak Campusera iristeko autobus zerbitzuaren azpiegitura mantentzearen eta hobetzearen garrantzia azpimarratzen du, baina baita trenena eta etorkizunean abian jarriko den metroarena unibertsitateko komunitatearen beharrei erantzuteko. Autobus pribatuaren kasuan, Gipuzkoako eskualde jakin batzuetatik Campusera joaten diren elkarrekin aipatzen dira (8. irudia).

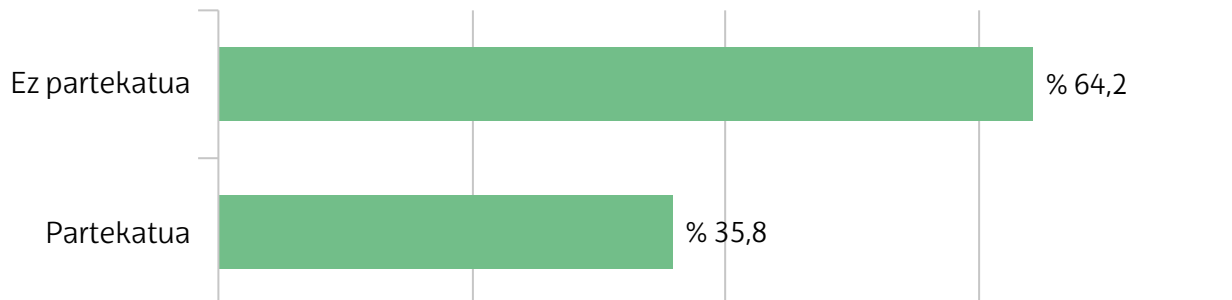
8. irudia. **Autobus zerbitzua publikoa edo pribatua da (250 erantzun)**

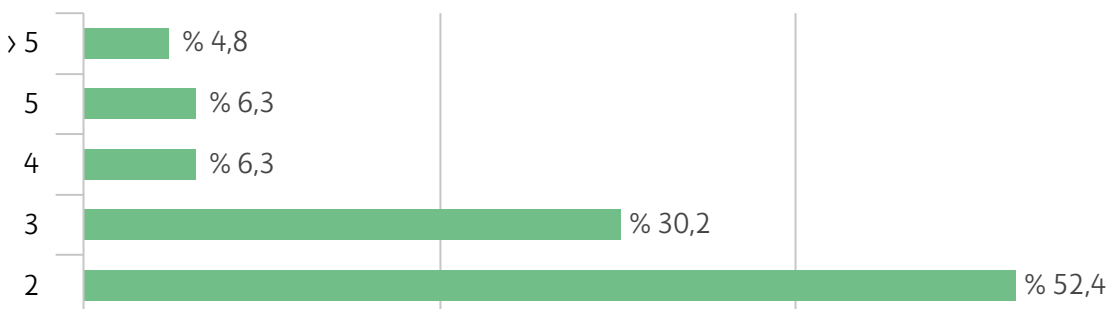
Nabarmendu beharreko beste datu bat da Gipuzkoako Campusera joaten diren unibertsitate komunitateko pertsonen (**% 24,5**) **garraio pribatuan** joaten dela Campusera, batez ere autoa (176 pertsona, % 22,7) eta motorra (14 pertsona, % 1,8) erabilita. Autoari dagokionez, erabiltzen dutenen % 64k (113 pertsona) adierazi du ez duela Campuserako bidaia beste inorekin partekatzen, eta partekatzen dutenen erdiek baino gehiagok adierazi dute gehienez 2 pertsona joaten direla. Bestalde, auto partikularrak ertainak (% 47,2) edo txikiak (% 27,35) dira, eta erdiek baino gehiagok erabiltzen duten erregaiak klima sisteman eragin handiena dutenak diesela (% 57) edo gasolina (% 37,5) dira. Datu horiek guztiak 9. irudian ikus daitezke.

9. irudia. Partekatutako autoa edo partekatu gabea, erregai mota eta autoaren neurria

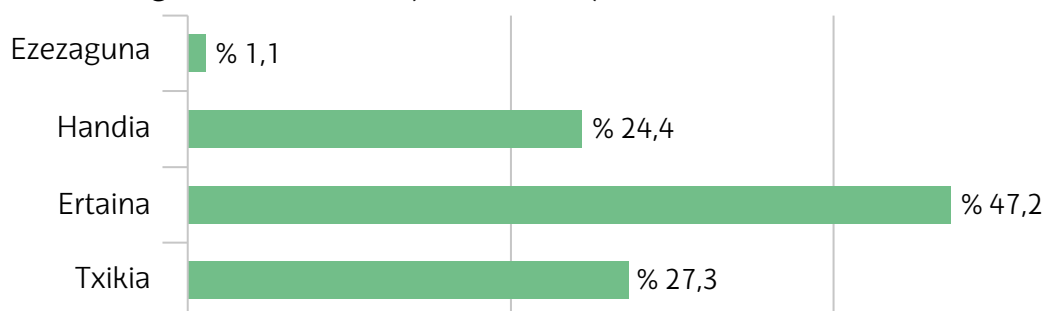
Autoa, partekatua ala ez partekatua (176 erantzun)

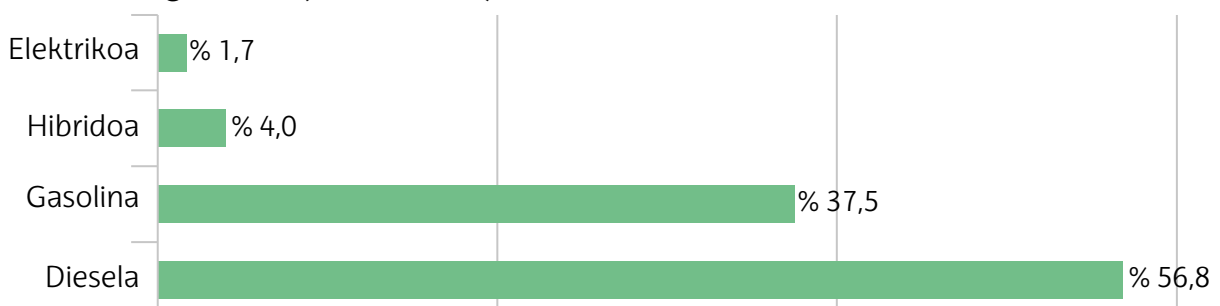
Partekatutako autoa: pertsona kopurua (63 erantzun)

Autoa: ibilgailuaren neurria (176 erantzun)

Autoa: erregai mota (176 erantzun)

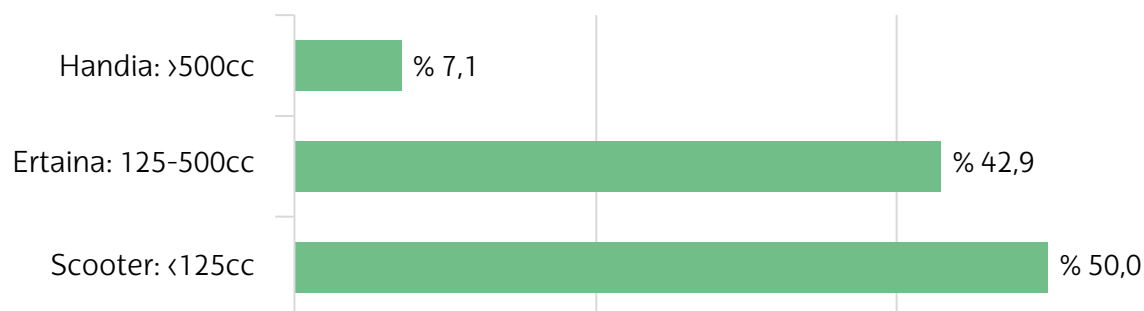
Motorra garraiobide gisa erabiltzen duten pertsonak % 2 baino gutxiago dira (14 pertsona): erdiek diote zilindrada txikiko motorrak erabiltzen dituztela (<125 cc), eta motorren % 43 125 eta 250 cc bitartekoak dira (10. irudia).

10. irudia. **Motorra: erregaia eta neurria (14 erantzun)**

Motorra: erregai mota

Motorraren neurria

Gutxien erabiltzen diren aukerak **garraio aktiboarekin** lotuta daude; hau da, ikastegira edo lantokira **oinez** edo **bizikletaz** doazenekin (7. irudia - Ohiko garraiobidea). Kasu horretan, inkestari erantzundako pertsonen % **18,5ek** soilik esan du oinez (85 pertsona) edo bizikletaz (59 pertsona) joaten dela Campusera. Bizikletaren kasuan, Campusera joaten diren pertsonen % 90ek dio bere bizikleta erabiltzen duela, eta hamarretik batek bakarrik erabiltzen du bizikletak mailegatzeko sistema publikoa (DBIZI.). (11. irudia).

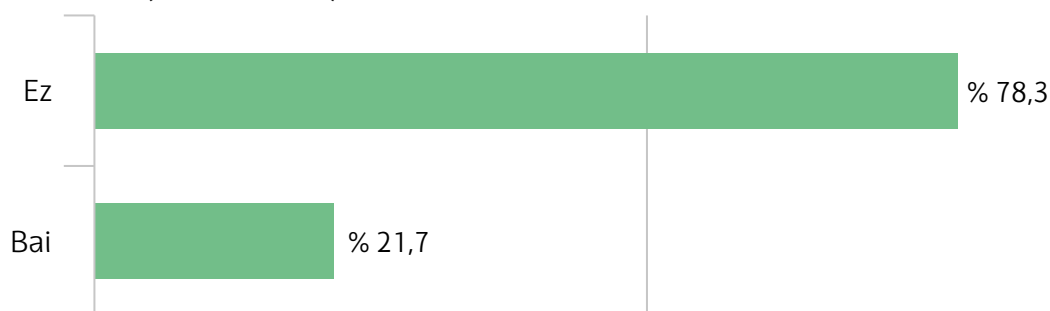
11. irudia. **Bizikleta publikoa edo pribatua (59 erantzun)**

5 MUGIKORTASUNA ASTEBURUETAN EDO OPORRETAN

Item honi erantzundako 775 pertsonetatik, % 78,3k (607 pertsona) aipatu du ez duela ikasturtean zehar bizitokia aldatu beharrik izan (12. irudia).

12. irudia. **Ikastera/lanera joateko bizitokia derrigor aldatu beharra**
(618 erantzun)

Kolektiboen artean alde handirik ez dagoen arren (hiru kasuetan, erantzun nagusia da ez dutela bizilekua aldatu behar izan), adierazgarria da ikasleen ia heren batek (% 27) esan duela bizilekua aldatu behar izan dutela ikasturtean zehar (4. taula).

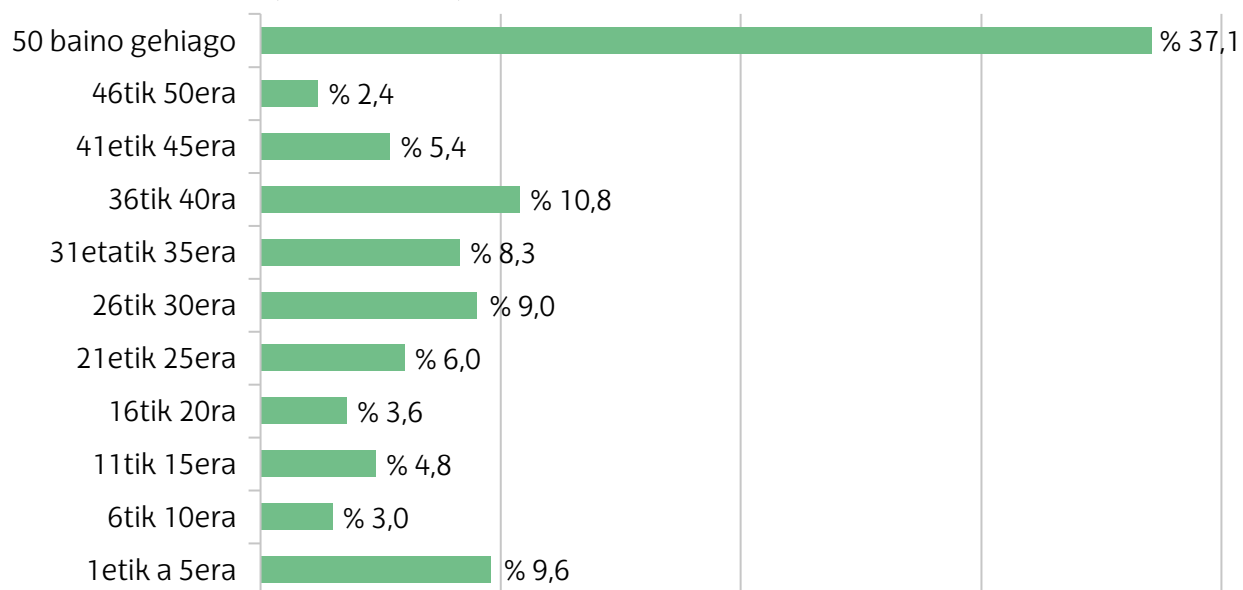
4. taula. **Kolektiboa / Bizilekua aldatzera behartuta**

	Bai	Ez
Ikasleria	27,0	73,0
IIP / IRI	10,0	90,0
TEKAZEL	7,4	92,6
Guztira (kopurua)	168	607

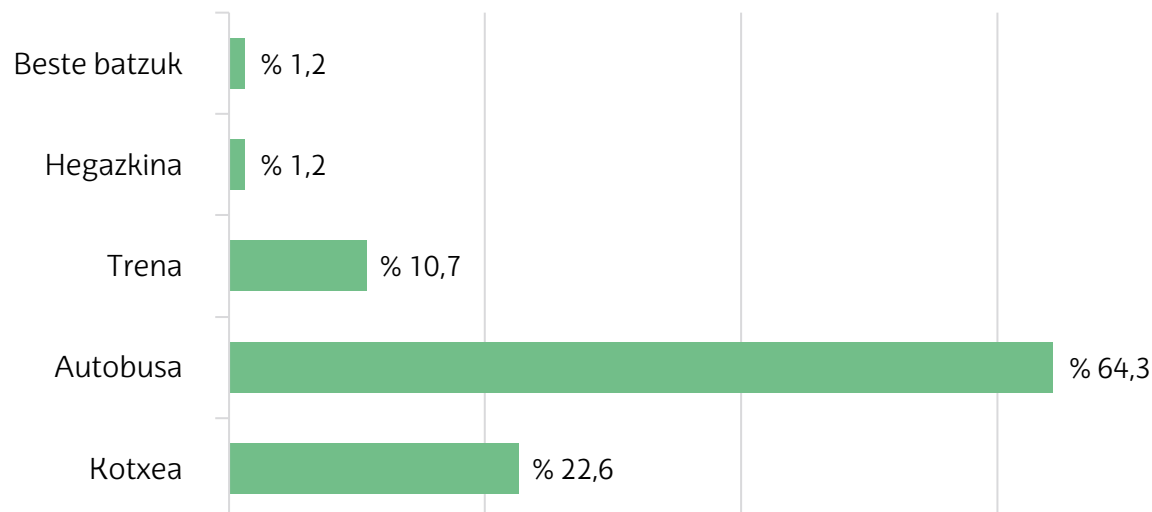
Interesekotzat jo da asteburuetan edo oporraldietan ikasketak edo lana egiteko bizilekuz aldatu behar izan duten pertsonak egiten dituzten bidaien kopurua jasotzea. Emaizak kontuan hartuta, inkestari erantzundako pertsonen erdiak baino gehiagok (% 56) 36 bidaia baino gehiago egiten dituzte. Horien artean, nabarmentzekoa da % 37k baino gehiagok 50 bidaia baino gehiago egiten dituztela ikasturtean zehar (13. irudia).

Bidaia horien % 75ean, garraio publikoa (autobusa edo trena) eta ibilgailu partikularra (% 22,6) erabiltzen dira batez ere. 14. irudian ikus daiteke.

13. irudia. **Unibertsitateko egoitzatik etxera ikasturte bakoitzean egindako bidaia kopurua (167 erantzun)**

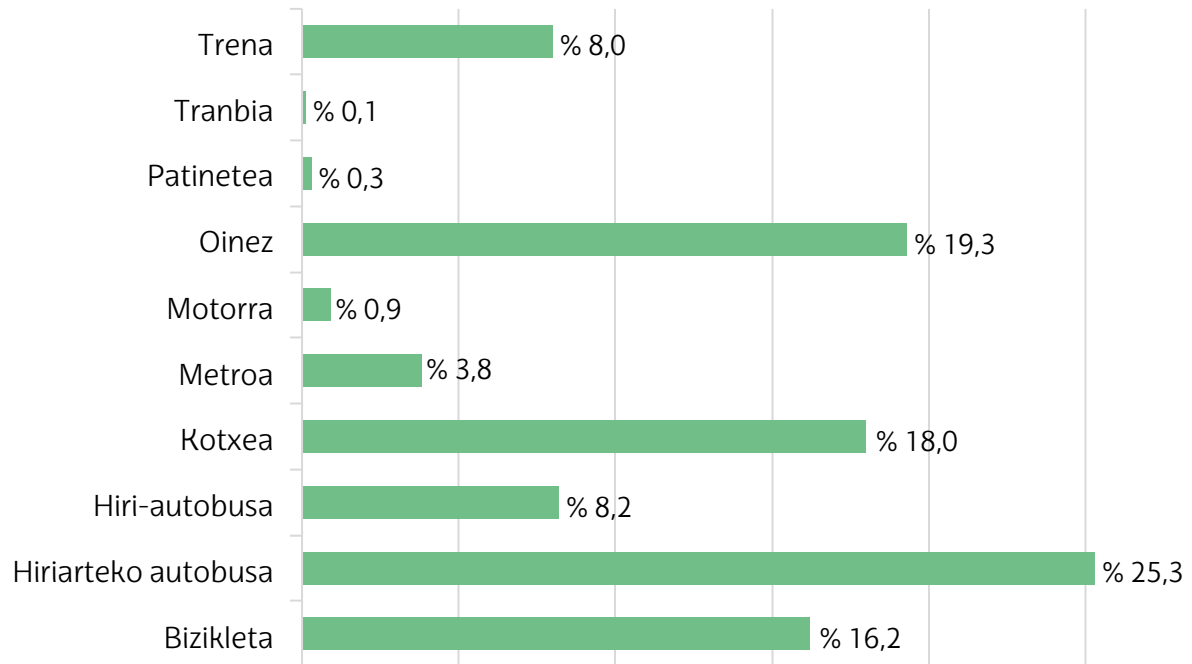

14. irudia. **Bizilekuaren eta etxearen arteko garraiobide nagusia (168 erantzun)**

Bizilekutik Gipuzkoako Campuseko ikastegietara joateko **garraiobide «idealarri»** dagokionez, oso erantzun heterogeneoak jaso dira: inkestatutako pertsona gehienek garraio publikoaren alde egin dute (% 42), eta batez ere hiriko autobusaren alde; % 37k garraio aktiboaren alde (oinez edo bizikletaz); eta % 19k garraio pribatuaren alde, batez ere autoz joatearen alde (15. irudia).

15. irudia. **Bizilekutik Campusera joateko garraiobide ideala**
(767 erantzun)

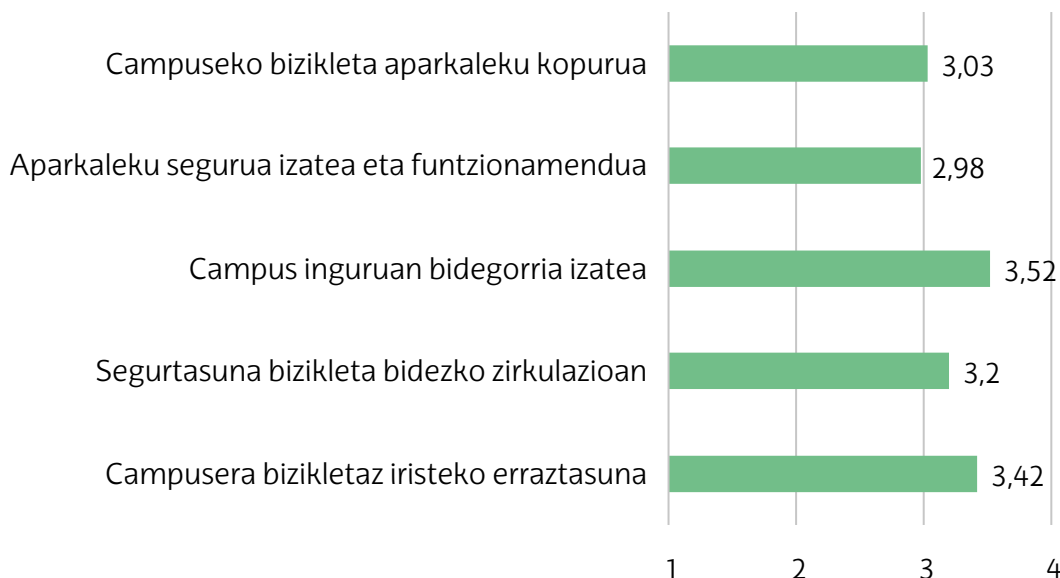
6 BIZIKLETA BIDEZKO MUGIKORTASUNAREN BALORAZIOA

Unibertsitateko mugikortasun jasangarriaren aldeko apustuaren testuinguruan, bizikleta irten-bide praktikoa da Campusera iristeko eta Campusetik egunero egiten diren joan-etorrietarako. Hori dela eta, Gipuzkoako Campusean bizikletaren erabilera sustatzen duten bost alderdiri buruz unibertsitateko kolektiboak duen iritzia jaso nahi izan da mugikortasunari buruzko inkestan. Emaitzak 16. irudian daude jasota.

- Campuseko bizikleta aparkaleku kopurua
- Aparkaleku segurua izatea eta funtzionamendua
- Campus inguruan bidegorria izatea
- Segurtasuna bizikleta bidezko zirkulazioan
- Campusera bizikletaz iristeko erraztasuna

Balorazio onena jaso duten alderdiak Campusera bizikletaz joatearekin lotuta daude: unibertsitateko kolektiboak normaltzat/ontzat (5etik 3,5) jo du Campusaren inguruan bidegorria egotea eta Campusera bizikletaz iristeko erraztasuna. Normaltzat jotzen dituzte bizikletak uzteko lekuen kopurua eta zirkulatzeko segurtasuna (5 puntutik 3,2). Aldiz, balorazio positibo hori gutxitu egiten da Campusean bizikletak uzteko aparkaleku seguruak izateari eta horien funtzionamenduari dagokionez.

16. irudia. **Baloratu Gipuzkoako Campuseko BIZIKLETA BIDEZKO MUGIKORTASUNAREKIN lotutako alderdi hauek (1-5eko batezbestekoa) (775 erantzun)**

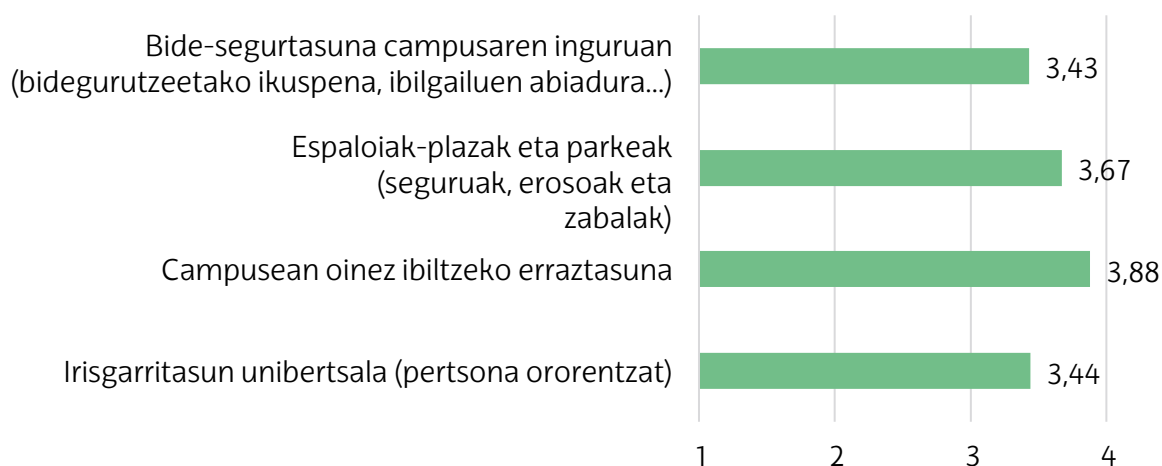
1: oso txarra 2: txarra 3: normala 4: ona 5: oso ona.

7 OINEZKOEN MUGIKORTASUNAREN BALORAZIOA

7. irudian erakusten diren emaitzen arabera, Gipuzkoako Campusera joaten diren pertsonen % 11 bakarrik joaten dira oinez. Egoitza partikularra Campusetik gertu egotea da aukeraketa horrekin lotutako alderdia. Aldiz, handiagoa da mugikortasun modu hori unibertsitatera joateko egokiena dela dioten pertsonen ehunekoa (% 19). Datu horrek erakusten du oso garrantzitsua dela Campusaren inguruan oinezkoentzako gune seguruak eta irisgarriak sustatzea.

Gipuzkoako Campusean eta inguruan oinezkoen mugikortasuna sustatzeko eta hobetzeko funtsezkotzat jotzen diren hainbat alderdirekin unibertsitate taldea osatzen duten pertsonen gogobetetze maila ezagutzeko asmoz, inkesta honen bidez baloratu nahi dira bide segurtasuna, gune erosoak izatea, Campusean oinez ibiltzeko erraztasuna eta irisgarritasun unibertsala. Emaitzak 17. irudian daude jasota. Ebaluatutako lau alderdiek normala (3) eta ona (4) arteko balorazioak lortu dituzte. Balorazio onena jaso duten alderdiak Campusean oinez ibiltzeko erraztasunarekin (5etik 3,88 puntu, eta balorazio ona beraz) eta espazio publiko eroso eta seguruak izatearekin (5etik 3,67) lotuta daude. Bide segurtasuna eta irisgarritasun unibertsala dira hobetzeko tarteak duten alderdiak, 5 puntutik 3,4 (normala) jaso dituzten arren.

17. irudia. **Baloratu Gipuzkoako Campuseko OINEZKO MUGIKORTASUNAREKIN lotutako alderdi hauek (1-5eko batezbestekoa) (775 erantzun)**

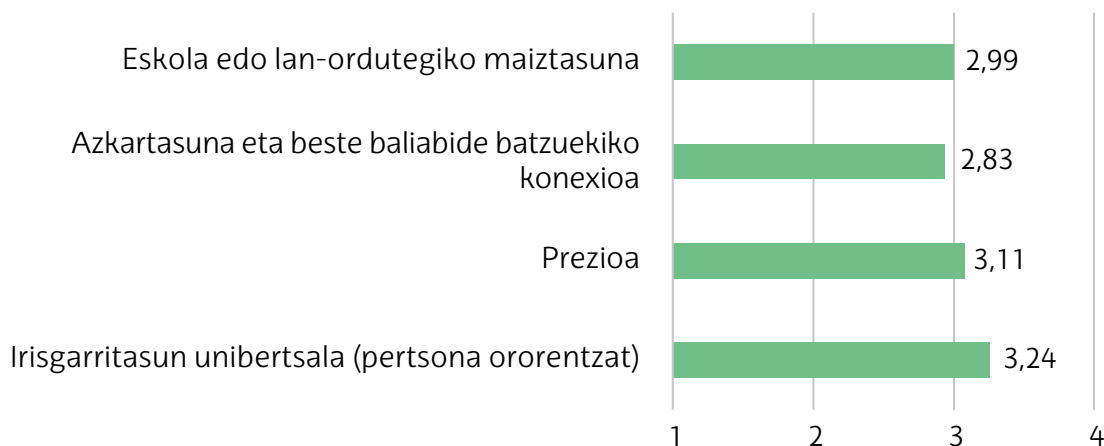
1: oso txarra 2: txarra 3: normala 4: ona 5: oso ona.

8 GARRAIO PUBLIKOAREN BALORAZIOA

Garraio publikoa da unibertsitatera joateko Gipuzkoako Campuseko ikasleek eta langileek gehien erabiltzen duten garraiobidea. Lehenago azaldu dugun bezala (7. irudia), mugikortasunari buruzko inkestari erantzun dioten pertsonen % 55ek adierazi du normalean autobusez (% 47) edo trenez/metroz (% 8) iristen direla. Gainera, heren baten ustez, Campusera iristeko garraiobide «ideala» da.

Atal honetan, unibertsitateko kolektiboak garraio modalitate horri buruz egiten duen balorazioa jaso nahi izan da, eta, horretarako, hasiera batean garraio mota horren erabilera are gehiago bultzatuko luketen zenbait alderdi azpimarratu dira: 1) ordutegien maiztasuna, 2) denbora aurreztea eta 3) joan-etorrien prezioa eta 4) irisgarritasun unibertsala. Lortutako emaitzak 18. irudian daude jasota.

18. irudia. **Garraio Publikoa aukeratzeko arrazoiak (1-5eko batezbestekoa) (588 erantzun)**

1: oso txarra 2: txarra 3: normala 4: ona 5: oso ona.

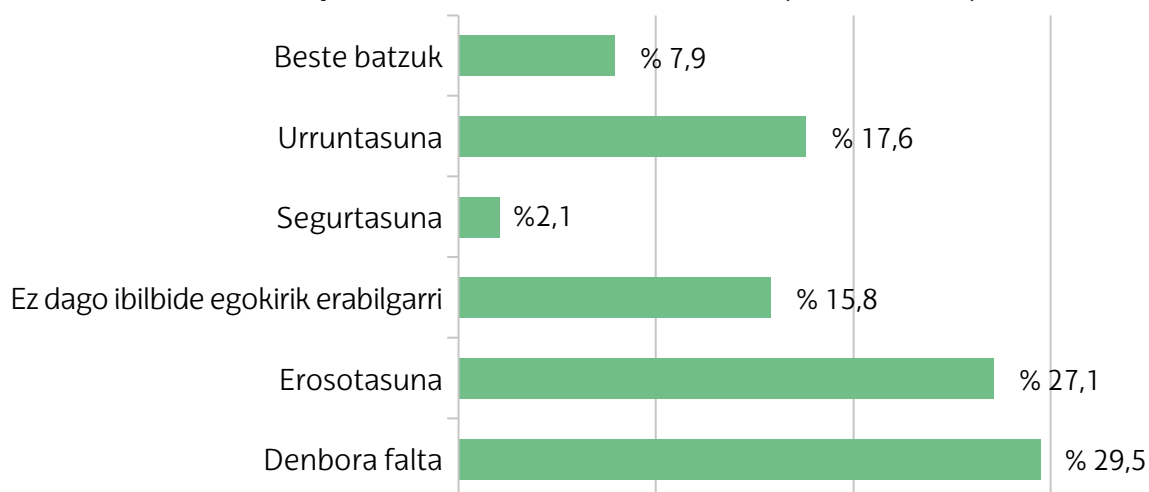
Emaitza horietan oinarrituta, ezin dugu esan Gipuzkoako Campuseko ikasleek eta langileek garraio publikoaren inguruan planteatutako alderdi horiei buruz emandako balorazioa oso ona denik, bakar batek ere ez baitu balorazio ona (4) edo oso ona (5) lortu. Hala ere, prezioa eta irisgarritasun unibertsala «normaltzat» hartzen dira, 5etik 3,24 eta 3,11ko puntuazioarekin, hurrenez hurren. Balorazio okerreina jaso duen itema bizkortasunarekin eta beste garraiobide batzuekiko konexioarekin lotura duena da; izan ere, balorazio eskasa edo «txarra» (2,83) lortu du. Emaitza horien arrazoiak txosten honetako azken atalean daude jasota.

9 GARRAIO PRIBATUA AUKERATZEKO ARRAZOIAK

Txosten honetako 4. puntuan ikusi dugun moduan, Gipuzkoako Campusera joaten direnen % 24,5ek garraio pribatua erabiltzen du, eta batez ere norberaren autoa.

Garraio publikoak onura ugari eskaintzen dituen arren, Gipuzkoako Campuseko unibertsitateko kideek hainbat arrazoi dituzte garraio pribatuaren alde egiteko. Arrazoi horiek eta inkestatutako pertsonen arabera hautaketa (%) 19. irudian ageri dira.

19. irudia. **Garraibide pribatua aukeratzeko arrazoiak (569 erantzun)**

Mugikortasunari buruzko inkestari erantzun dioten pertsonen % 29,5ek adierazi du Campusera joateko garraio pribatua aukeratzearen arrazoiak denbora faltarekin lotuta daudela.. Askotan, garraio pribatua publikoa baino azkarragoa izan daiteke, batez ere garraio publikoaren aukerak mugatuak diren edo zerbitzuen maiztasuna handia ez den tokietan. Hori bereziki garrantzitsua da ordutegi estuak edo bestelako konpromiso pertsonalak eta familia eta lana uztartzeko konpromisoak dituztenentzat.

Bestalde, % 27,1ek garraio pribatua aukeratzen du erosotasun handiagoa eskaintzen diolako, bai garraio pribatuak ematen duen independentzia eta kontrolagatik, bai noiz irten erabaki dezaketelako, garraio publikoaren ordutegi eta ibilbide finkoen menpe egon gabe. Gainera, ibilbide horiek, kasu batzuetan, ez dira existitzen: galdera horri erantzun dioten pertsonen % 15,8k esan du ez duela garraio publikoa hautatzeko aukerarik. Lurraldeko eremu batzuetan, bereziki Campusetatik urrun edo hiri inguruetan edo landatar eremuetan daudenetan, garraio publikoa mugatua izan daiteke edo baliteke halako zerbitzurik ez izatea ere. Kasu horietan, garraio pribatua da Campusera iristeko aukera bideragarri bakarra; halaxe erantzun dute mugikortasuneko inkestari erantzundako pertsonen % 17,6k.

10 ZER ALDAKETA GERTATU BEHARKO LITZATEKE CAMPUSERA JOATEKO GARRAIOBIDE AKTIBOA ETA/EDO PUBLIKOA AUKERATZEKO?

Mugikortasunari buruzko inkestari amaiera emateko, item ireki baten bidez, unibertsitateko hiru kolektiboen iritzia jaso nahi izan da, Campusera joateko orduan garraio bide jasangarriaren (batez ere garraio bide aktiboak eta publikoak) erabilera sustatzeko eta bultzatzeko garaian UPV/EHUko kudeaketa organoek bereziki landu beharko lituzketen alderdien inguruan.

Garrantzitsua da azpimarratzea mugikortasunari buruzko inkesta erantzun duten pertsona gehienek beren iritzia eman dutela galdera ireki honetan. Erantzunek, askotarikoak izateaz gain, berretsi egiten dituzte aurreko ataletako balorazioetan oinezkoen mugikortasunari, bizikleta bidezko mugikortasunari eta garraio publiko bidez mugikortasunari buruz jasotako emaitza asko.

Hori dela eta, erantzunak atal hauetan bildu ditugu, ondorio gisa. Horietako bakoitzean jasotako erreferentzia edo erantzun kopurua zehaztu dugu:

1. Garraio publikoaren ordutegien maiztasuna areagotzea (150 erreferentzia)

- Hiriarteko nahiz hiriko tren/autobus gehiago, konexio hobeak eta puntualtasun handiagoa izatea (ordutegiak errespetatzea).
- Ordutegiak errespetatzea eta puntualtasuna bermatzea
- Goizeko eskola/lan ordutegiak autobusen ordutegira egokitzea (puntako orduetan beteta joaten dira, masifikatuta...).
- Autobus gehiago arratsaldean.

2. Gipuzkoako Campusarekin konexio zuzenak jartzea (135 erreferentzia)

- Bilbotik, Gasteiztik eta Iruñetik Gipuzkoako Campusera datozen pertsonentzako garraio zuzena. Une honetan, hainbat aldaketa egin behar dira (trantzia-metroa / hiriarteko autobusa / hiri autobusa), eta horrek, gastu erantsi handia eta bidaiaren iraupena luzatzea dakar berekin (ibilbideen iraupena, garraio bide baten eta bestearen arteko itzarote denborak). Beste bi campusetara iristeko aukerekin alderatuta, egoera okerragoa da.
- Garraio publikoaren eskaintza hobetzea, hiriarteko autobusak Gipuzkoako Campusarekin zuzenean konektatzeko, lurraldetik bertatik (Irun, Hondarribia, Debagoiena eta Debarrena, Goierri, Urola) edo inguruko lurraldeetako beste herri batzuetatik (Durango, Galdakao, Zornotza, Barakaldo, Nafarroako herriak...).

- Hiriarteko garraioaren kudeaketa publikoa unibertsitateko kolektiboaren esku ez uztea. Al-
dundiak inplikatzeko Gipuzkoako Campusera iristeko beharren arabera garraio publikoaren
antolaketa. Gipuzkoatik Leioara iristeko garraioa errazteko, GFAk 2023ko abenduan propo-
satu zuen elkarte sortu eta bertara joaten direnei dirulaguntzak ematea («*kaltetuek irabazi
asmorik gabeko elkarte bat sortzea, kolektiboa ez ezik, espedizioei, ibilgailu kopuruari, ibilbidea-
ri, ordutegiari eta gainerako gaiak dagokienez dauden beharrak identifikatzeko aukera emango
duena (...). Elkarte eratuta dagoenean, beharrak zehaztuta geratzen direnean eta zerbitzua
kontratatzeko denean, nire Departamenduak zerbitzu hori finantzatu ahal izango du eta, ahal
den neurrian, Mugiren tarifa baldintzen arabera berdinduko du zerbitzua*») —MUGIKORTASUN,
TURISMO ETA LURRALDEAREN ANTOLAMENDU DEPARTAMENDUAREN prentsa oharra—
2023/12/13. <https://www.gipuzkoa.eus/eu/web/multimedia/-/leioara-autobus-zerbitzua>
- Garraio publikoaren zuzeneko konexioa ospitaleen inguruan dagoen Medikuntza eta Erizain-
tza Fakultatera eta Gipuzkoako Ingeniaritza Eskolako Eibarko egoitzara iristeko.

3. Ibilbideen iraupena gutxitzeko neurriak ezartzea (72 erreferentzia)

- Gipuzkoako Campusera etortzea «*kasu batzuetan odisea da (05:30ean jaiki behar dugu, ge-
lan 08:30erako egongo garela ziurtatzeko)*»; autoz 20-25 minutu eskasekoak izango liratekeen
ibilbideak ordubetetik gorako bidaia bihurtzen dira garraio publikoa erabilita, edo autoz ordu
eta erdiko ibilbideak bi ordu eta erdi edo hiru ordu dira garraio publikoan... «*Autoa erabiltzera
behartzen gaituzte*».

4. Unibertsitateko garraioari lotutako kostuak, finantzatzea eta diruz laguntzea (30 erreferentzia)

- Prezio murriztuak unibertsitateko kolektiboarentzat eta zuzeneko laguntzak hiriko eta hiri-
arteko garraioa erabiltzeko. Horrela, bidaia ez litzateke inolaz ere merkeagoa izango auto prib-
tuan garraio publikoan baino.
- Doakotasuna Campusera garraio publikoan datozenentzat.

5. Norberaren eta familiaren kontziliazioarako neurriak handitzea (26 erreferentzia)

- Lanera sartzeko eta lanetik irteteko ordutegiak malgutzeko, seme-alaben eskola ordutegiet-
ara egokituta.
- Telelanaren aukera handitzea, lanaldi erdi presentzial gehiagorekin... «*harrigarria da karbono
aztarna murrizteko mugikortasun inkesta batean telelana ez aipatzea*».
- Eskolak goizez bakarrik kontziliazioa errazteko.

6. Azpiegiturak hobetzea bizikleta gehiago erabiltzeko (22 erreferentzia)

- Bidegorrien sarea (ibilbide berriak) zabaltzea, bai Donostiako auzoetatik Campusera, bai Do-
nostia eta inguruko herrien artean (Zarautz, Orio, Oiartzun, Astigarraga, eta abar).
- Bidegorrien sarea hobetzea, bizikletetan gehiago pentsatzea eta autoetan gutxiago, bizikle-
tari lehentasuna ematea autoaren aurrean: «*Donostia bizikletetarako baino gehiago, autoeta-
rako pentsatuta dago*». Galtzadetakoz zoruak hobetzea segurtasunagatik; oztopo ugari daude
(zintarriak, jendea korrika, geldialdiak, obrak, erregulatu gabeko semaforoak...).
- DBiziren geltoki gehiago Donostiako auzoetan eta Campusean. Bizikleta publikoak erabiltze-
ko kostuak merkatzea.
- Segurtasun handiagoa bizikleta pribatuak erabiltzeko: bizikletentzako aparkaleku seguruak
Campusean; bizikleta estaliak eta doakoak gordetzea, segurtasun kodearekin.

- Campuseko ikastegietan duxatzeko eta aldagelak erabiltzeko aukerak, bizikleta erabili ahal izateko. Bizikleta erabili ahal izateko eguraldi txarra.

7. Unibertsitate komunitatearentzat Donostiako alokairuaren prezioak merkatzeko neurriak negoziatzea (11 erreferentzia)

- Lantoki/ikastoki duen Campusek lurraldean (edo handik gertu) bizi ahal izatea, etxebizitza bakana edo modu partekatuan alokatu ahal izateko prezioak gutxituta.

8. Beste proposamen batzuk (29 erreferentzia guztira)

- Ohitura pertsonalak aldatzea, batzuetan autoa erabiltzen baita erosotasunagatik, goiz ez esnatzeagatik, autobusaren zain ez egoteagatik...
- Metro/topoaren geltokia Gipuzkoako Campusera hurbiltzea.
- Auto elektrikoetarako karga puntuak Gipuzkoako Campusean.
- Gipuzkoako Campuseko kanpoko aparkalekuetan Gipuzkoatik kanpo etorri eta Donostian bizi diren pertsonen iraupen luzeko aparkalekua ahalbidetzea.
- Campus aldaketa: bizileku duen lurraldean ikasi eta lan egitea.
- Oinez joateko denbora gehixeago izatea; estres gutxiago.
- Autobus kolektiboa UPV/EHUko langileentzat.
- Hiriak eta irisgarritasuna pentsatzeko sisteman aldaketa.
- Laguntzak bizikleta elektrikoak erosteko.
- Patinete elektrikoak trenean sartzeko aukera.

I. ERANSKINA

UPV/EHUKO UNIBERTSITATE-KOMUNITATEAREN MUGIKORTASUNARI BURUZKO INKESTA. KLIMAREN ALDEKO EKINTZA

ENCUESTA DE MOVILIDAD DE LA COMUNIDAD UNIVERSITARIA UPV/EHU. ACCIÓN POR EL CLIMA

Beste modu batera joan nahi zenuke campusera eta mugikortasunari lotutako zure karbono-aztarna murriztu?

Inkesta labur honetan (5') parte hartzera gonbidatzen zaitugu. Inkesta hori unibertsitate-komunitatearen ingurumen-inpaktuari buruzko azterlan batean kokatzen da. Azterlan honen helburua bikoitza da: batetik, unibertsitate-komunitatearen mugikortasunari lotutako karbono-aztarna zehaztea, eta, bestetik, UPV/EHU mugikortasuna hobetzeko aukerak identifikatzea.

Eskerrik asko aldeaz aurretik.

¿Te gustaría desplazarte de otra forma al campus y reducir tu huella de carbono asociada a la movilidad?

Te invitamos a participar en esta breve encuesta (5') que se enmarca en un estudio sobre el impacto ambiental de la comunidad universitaria. El objetivo de este estudio es doble: por un lado, determinar la huella de carbono asociada a la movilidad de la comunidad universitaria y, por otro lado, es identificar oportunidades de mejora de la movilidad en la UPV/EHU.

Muchas gracias de antemano.

1. ATALA / SECCIÓN 1

Datu orokorrak / Datos generales

Kolektiboa / Colectivo

- Ikaslea/ estudiante
- Irakasle edota ikertzailea / Docente y/o investigador/a
- TEKAZEL / PTGAS

Generoa / Género

- Emakumezkoa/ Mujer
- Gizonezkoa / hombre
- Ez bitarra / no binario

Campus eta ikastegia / Campus y centro

Zein campus eta zentrotara joan ohi zara lanera edo ikastera? / ¿Cuál es el campus y centro al que acudes habitualmente a trabajar o estudiar?

- Gipuzkoa- Arkitektura / Arquitectura
- Gipuzkoa- Zuzenbidea/ Derecho
- Gipuzkoa- Informatika / Informática
- Gipuzkoa- Kimika/ Química
- Gipuzkoa- Psikologia/ Psicología
- Gipuzkoa- Ekonomia eta Enpresa/ Economía y Empresa
- Gipuzkoa-Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia/
- Gipuzkoa Medikuntza /UD Medicina
- Gipuzkoa- Donostia-San Sebastián/ Ingeniaritza/ Ingeniería
- Gipuzkoa- Eibar- Ingeniaritza/ Ingeniería (EIBAR)

Astean zenbat egunetan zoaz campusera? / ¿Cuántos días por semana acudes al campus?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Zer distantzia dago zure bizilekutik campusera? / ¿Qué distancia hay desde tu lugar de residencia al campus?

- <2 km
- 2-5 km
- 5-10 km
- 10-20 km
- 20-50 km
- 50-100 km
- >100 km

Zein da zure jatorrizko lurraldea eguneroko joan-etorrietarako? / ¿Cuál es tu territorio de origen para los desplazamientos diarios?

- Araba / Álava
- Bizkaia / Bizkaia
- Gipuzkoa / Gipuzkoa
- Besteak / Otras

2. ATALA / SECCIÓN 2

Ohiko garraiobidea / Medio de transporte habitual

Distantziari dagokionez, zein garraiobide erabiltzen duzu? / en términos de distancia, ¿Qué medio de transporte utilizas?

- Oinez / A pie
 - Patinetea / patinete
 - Bizikleta / Bicicleta
 - Hiriarteko autobusa / Autobús interurbano
 - Hiri-autobusa / Autobús urbano
 - Metroa / Metro
 - Trena / Tren
 - Tranbia / Tranvía
 - Kotxea / Coche
1. Partekatua ala ez-partekatua / Compartido o no compartido.
 - Partekatua bada persona kopurua zehaztu / En caso de compartido indicar el número de personas
 2. Erregai-mota/ Tipo de combustible:
 - Diesela/ Diésel
 - Gasolina/ Gasolina
 - Hibridoa/ Híbrido
 - Elektrikoa/ Eléctrico
 3. Kotxearen tamaina/ Tamaño del vehículo:²
 - **Txikia / Pequeño:** Fiat 500, Renault Twingo, Ford Fiesta, Opel Corsa.
 - **Ertaina / Mediano:** Ford Focus, Audi A3, Audi A4, Peugeot 508.
 - **Handia / Grande:** Audi A5, Audi A6, Sports como Audi TT, Porsche 911, 4x4, Volkswagen Touran, Renault Scenic, Opel Zafira.
 - **Ezezaguna / Desconocido**
 - Motorra / Moto
 4. Erregai-mota/ Tipo de combustible:
 - Diesela/ Diésel
 - Gasolina/ Gasolina
 - Hibridoa/ Híbrido
 - Elektrikoa/ Eléctrico
- Motorraren tamaina/ Tamaño de la moto:³
- **Scooter:** <125cc
 - **Medium:** 125-500cc
 - **Large:** >500cc
 - **Ezazaguna / Desconocido**

² Iturria: GHG conversion factors 2022 (DEFRA).

³ Motorraren neurriaren arabera. Iturria: GHG conversion factors 2022 (DEFRA).

3. ATALA / SECCIÓN 3

Gogobetetze-maila mugikortasunarekin eta trantsizio ekologikoa / Grado de satisfacción con la movilidad y transición ecológica

Aukeratu ahal izango bazenu, zein izango litzateke Campusera joateko garraiobiderik egokiena zure bizilekutik? Si pudieras elegir ¿Cuál sería el medio de transporte ideal para ir al Campus desde tu lugar de residencia?

- Oinez / A pie
- Patinetea / patinete
- Bizikleta / Bicicleta
- Hiriarteko autobusa / Autobús interurbano
- Hiri-autobusa / Autobús urbano
- Metroa / Metro
- Trena / Tren
- Tranbia / Tranvía
- Kotxea/ Coche
- Motorra / Moto

Bizikleta bidezko mugikortasunari buruzko alderdi hauek campusean baloratu / Valora los siguientes aspectos de **movilidad ciclista** en el campus.

	OSO TXARRA/ MUY MALO	TXARRA/ MALO	ARRUNTA/ NORMAL	ONA/ BUENO	OSO ONA/ MUY BUENO
Número de aparcabicis en el campus					
Existencia y funcionamiento de aparcamiento seguro					
Existencia de carril bici entorno al campus					
Seguridad en la circulación en bicicleta					
Facilidad de acceso en bici al campus					

Campuseko **oinezkoen mugikortasunari** buruzko alderdi hauek baloratu / Valora los siguientes aspectos de **movilidad peatonal** en el campus.

	OSO TXARRA/ MUY MALO	TXARRA/ MALO	ARRUNTA/ NORMAL	ONA/ BUENO	OSO ONA/ MUY BUENO
Seguridad vial en el entorno del campus (Visibilidad en cruces, velocidad de los vehículos ...)					
Existencia de aceras/ plazas y/o parques seguras/cómodas/anchas					
Facilidad de acceso peatonal en el campus					
Accesibilidad universal (para todas las personas)					

Campuseko **garraio publikoari** buruzko alderdi hauek baloratu / Valora los siguientes aspectos del **transporte público** en el campus.

	OSO TXARRA/ MUY MALO	TXARRA/ MALO	ARRUNTA/ NORMAL	ONA/ BUENO	OSO ONA/ MUY BUENO
Frecuencia en horario lectivo o laboral					
Rapidez y conexión con otros medios					
Precio					
Accesibilidad universal (para todas las personas)					

Azkenik, motorizatu gabeko ingurunean edo garraio publikoan joan ezean, zein da garraio-bide pribatu bat aukeratzeko arrazoia? / Finalmente, en caso de no ir en medio no motorizado o transporte público ¿Cuál es el motivo de escoger un modo de transporte privado? (OPCIONAL)

- Erosotasuna / Comodidad
- Segurtasuna / Seguridad
- Denbora falta / Falta de tiempo
- Urruntasua/ Lejanía
- Ez dago ibilbide egokirik erabilgarri/ No hay ruta adecuada disponible
- Beste batzuk / Otros

Zer aldaketa egin beharko zenuke edo egin beharko litzateke zu modu aktiboan edota garraio publikoan joateko? / ¿Qué cambio debería producirse para que pasaras de un modo de transporte activo y/o público para desplazarte al campus? (OPCIONAL)

Mila esker zure laguntzagatik / Mil gracias por tu colaboración

Jasangarritasuneko Zuzendaritza
UPV/EHU, 2024ko ekaina

